

Bilag 2 Infektionshygiejniske retningslinjer: Plejeboliger og lignende institutioner

Udarbejdet på baggrund af Sundhedsstyrelsens "Vejledning om forebyggelse af spredning af CPO", 1. udgave 2018.

Emne	Generelle infektionshygiejniske retningslinjer	Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer ved CPO
<p>Beboer/borger placering mv.</p>	<p>Ikke relevant.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beboeren/borgeren tildeles eneværelse/egen bolig og eget bad/toilet. Samlevende deler bolig som vanligt. • Alle plejeopgaver bør foregå på værelset / i boligen, men behandlingsopgaver og undersøgelser må gerne foregå på relevante genoptræningssteder, hospitalsafdelinger eller klinikker, fx genoptræning, sårskift, røntgen- og billeddiagnostiske undersøgelser, se afsnit om behandling og undersøgelse uden for plejebolig side 12. • Beboeren/borgeren kan frit deltage i sociale aktiviteter uden for værelset/boligen.
<p>Håndhygiejne*</p> <p>*Se: NIR om håndhygiejne "Værd at vide om håndhygiejne"</p>	<p>Hånddesinfektion er førstevalg.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Håndhygiejne skal udføres: <ul style="list-style-type: none"> ○ før alle rene procedurer ○ efter alle urene procedurer ○ efter brug af handsker. • Beboer/borger, besøgende og pårørende bør instrueres i og tilskyndes til håndhygiejne og 	<p>Håndhygiejne skal altid udføres, når værelset/boligen forlades, og værne-midler er aftaget.</p>

Emne	Generelle infektionshygiejniske retningslinjer	Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer ved CPO
	<p>have mulighed for at gennemføre denne.</p>	
<p>Værnemidler, generelt*</p> <p>*Se: NIR Generelle</p>	<p>Personlige værnemidler omfatter engangshandsker, engangsplastforklæde, engangsovertrækskittel, maske, beskyttelsesbriller og visir.</p> <p>Personlige værnemidler</p> <ul style="list-style-type: none"> • er personlige og til engangsbrug • skiftes mellem hver beboer/borger samt mellem urene og rene procedurer • kasseres umiddelbart efter brug. <p>Der skal altid udføres håndhygiejne efter aftagning af personlige værnemidler.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det anbefales, at pårørende instrueres i brugen af værnemidler, såfremt de deltager i plejen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Værnemidler skal anvendes ved direkte kontakt med beboer/borger, beboerens/borgerens udskillelser, udstyr og inventar. • Brug af værnemidler kan kun fraviges, hvis man ikke har fysisk kontakt med beboer/borger, udstyr eller inventar. Fx hvis der udelukkende skal gives en kort besked.
<p>Handsker*</p> <p>*Se: NIR om håndhygiejne NIR Generelle</p>	<p>Engangshandsker anvendes for at beskytte hænderne mod forurening med blod, sekreter og ekskreta for derved at forebygge kontaktsmitte.</p> <p>Engangshandsker skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tages fra beholderen med rene og tørre hænder • aftages straks efter endt procedure og kasseres • skiftes mellem urene og rene procedurer – også hos den samme beboer/borger, og hvis de perforeres eller på anden måde beskadiges. 	<p>Engangshandsker skal anvendes ved direkte kontakt med beboer/borger, beboerens/borgerens udskillelser, udstyr og inventar.</p>

Emne	Generelle infektionshygiejniske retningslinjer	Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer ved CPO
	<p>Håndhygiejne udføres, når handskerne er taget af.</p> <p>Pårørende skal anvende og instrueres i brugen af handsker, såfremt de er inddraget i plejen.</p>	
<p>Arbejdsdragt, engangsplastforklæde og engangs-overtrækskittel*</p> <p>*Se: NIR Generelle NIR Supplerende</p> <p>Bilag om på- og aftagning af værnemidler</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdsdragt skal anvendes, se Sundhedsstyrelsens "Vejledning om arbejdsdragt inden for sundheds- og plejesektoren". <p>Engangsplastforklæde eller engangs-overtrækskittel anvendes for at forhindre tilsmudsning af arbejdsdragt og dermed risiko for kontaktsmitte.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Engangs-overtrækskittel med lange ærmer, der skal slutte tæt ved håndleddene, skal være væskeafvisende. • Engangsplastforklæde eller engangs-overtrækskittel kasseres straks efter brug. • Ved aftagning af kitlen/forklædet skal man være opmærksom på ikke at berøre den forurenede yderside. • Der udføres håndhygiejne umiddelbart efter aftagning. • Ved arbejde med mindre børn foretrækkes overtrækskittel, fordi børnene ofte tages op og holdes op ad arbejdsdragten. 	<p>Engangs-overtrækskittel med lange ærmer eller engangsplastforklæde (evt. med lange ærmer) anvendes ved direkte kontakt med beboer/borger, beboerens/borgerens udskillelser, udstyr og inventar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efter brug, eller når værelset/boligen forlades, bortskaffes kitlen/forklædet. • Håndhygiejne udføres umiddelbart efter, at kitlen/forklædet er aftaget. • Pårørende anbefales at anvende engangs-overtrækskittel eller engangsplastforklæde, såfremt de er inddraget i plejen.
<p>Maske,</p>	<p>Ved risiko for stænk eller sprøjt til ansigtets slimhinder (øjne, næse,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maske anvendes ved kontakt med en beboer/borger, der har

Emne	Generelle infektionshygiejniske retningslinjer	Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer ved CPO
<p>beskyttelsesbriller og visir*</p> <p>*Se: NIR Generelle NIR Supplerende</p> <p>Bilag om på- og aftagning af værnemidler</p>	<p>mund) med blod, sekreter eller ekskreter anvendes maske og beskyttelsesbriller eller maske med visir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efter brug, eller når værelset/boligen forlades, kasseres masken. • Udfør håndhygiejne umiddelbart efter at maske, beskyttelsesbriller eller visir er aftaget. 	<p>en nedre luftvejsinfektion med påvist CPO inden for en radius af ca. 1 m fra beboeren/borgeren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • En beboer/borger, der har en nedre luftvejsinfektion med påvist CPO, bør bære maske ved transport. • Pårørende anbefales at anvende og skal instrueres i brug af maske, såfremt de er inddraget i plejen af en beboer/borger, der har en nedre luftvejsinfektion med påvist CPO.
<p>Beboerens/borgerens udskillelser*</p> <p>*Se: NIR Generelle</p>	<p>Det er vigtigt at være opmærksom på følgende forhold:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brug altid engangshandsker og engangsovertrækskittel med lange ærmer eller engangsplastforklæde (evt. med lange ærmer) ved kontakt med beboerens/borgerens udskillelser og undgå stænk og sprøjt. • Forbindinger skal fæstnes godt og dække hele såret. Forbindingerne skiftes så ofte, at gennemsivning undgås. • CPO-inficerede/-koloniserede sår skal være dækket af en ren tætsluttende forbindelse. Forbindingen skiftes ved mindste tegn på gennemsivning. • Drænagesystemer skal sikres, så lækage til omgivelserne undgås. 	

Emne	Generelle infektionshygiejniske retningslinjer	Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer ved CPO
	<ul style="list-style-type: none"> • En beboer/borger, der har nedre luftvejsinfektion med påvist CPO, skal instrueres i at dække mund med engangslømmetørklæde ved hoste og opsamle ekspektorat på forsvarlig måde. • Ved procedurer i beboerens/borgerens luftveje (fx sugning osv. af en beboer/borger med nedre luftvejsinfektion med påvist CPO) forekommer der stænk og sprøjt med sekreter og evt. blod. Derfor skal personalet, der udfører proceduren, beskytte sig med engangshandsker, maske, beskyttelsesbriller eller visir samt engangsovertrækskittel eller engangspastforklæde (evt. med lange ærmer). • Urin, afføring og flydende materialer (blod, sekreter, ekskretorer) fra patienten skylles ud i bæk-kendekontaminator/macerator. • Engangsbleer, hygiejnebind, forbindinger og tømte urin-/stomi-/drænposer emballeres i lukket plastpose og bortskaffes som dagrenovation. • Forbindinger eller lignende, som er gennemvædet (dvs. drypper, hvis det sammenpresses) med blod eller vævsvæsker, bortskaffes som klinisk risikoaffald. • Drænposer/flasker, der ikke kan tømmes, bortskaffes som klinisk risikoaffald. 	

Emne	Generelle infektionshygiejniske retningslinjer	Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer ved CPO
	<ul style="list-style-type: none"> • Beboeren/borgeren instrueres i og tilbydes hjælp til håndhygiejne efter kontakt med urin, afføring og flydende materialer (blod, sekreter, ekskreter). 	
Laboratorieprøver	<ul style="list-style-type: none"> • Alle prøver skal emballeres og transporteres forsvarligt. • Undgå at forurene prøveseddel og emballage på ydersiden. • Ved postforsendelse anvendes kuverter/anden emballage beregnet til formålet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Der medtages kun de nødvendige prøvetagningsglas på værelset/i boligen. • Der anvendes engangsstaseslange, der kasseres umiddelbart efter brug, eller beboer/borger-bunden flergangsstaseslange. <p>I øvrigt følges lokale retningslinjer.</p>
Udstyr/utensilier * *Se: NIR Desinfektion	<ul style="list-style-type: none"> • Anvend så vidt muligt varmedesinfektion i vaskedekontaminator. • Hvis varmedesinfektion ikke er mulig, anvendes et egnet desinfektionsmiddel. Vedr. valg af desinfektionsmiddel, se NIR for desinfektion. • Engangsudstyr kasseres efter brug. 	<p>Udstyr/utensilier og hjælpemidler</p> <ul style="list-style-type: none"> • medtages kun i beboerens/borgerens bolig, hvis de kan rengøres og desinficeres; alternativt anvendes engangsudstyr • skal så vidt muligt være beboer/borger-bundne • rengøres og desinficeres efter brug • opbevares kun i nødvendig mængde i beboerens/borgerens bolig • vaskes straks i vaskedekontaminator (instrumentopvaskemaskine), sædvanligvis uden forudgående afskylning eller desinfektion.

Emne	Generelle infektionshygiejniske retningslinjer	Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer ved CPO
		<ul style="list-style-type: none"> • Større mobilt udstyr og hjælpemidler, som ikke tåler varme-desinfektion, rengøres og desinficeres med egnet desinfektionsmiddel, inden det tages ud af værelset/boligen.
<p>Affald*</p> <p>*Se:</p> <p>Vejledning fra Miljøstyrelsen: Håndtering af klinisk risikoaffald samt lokale kommunale affaldsregulativer</p>	<p>Affald bortskaffes som dagrenovation, med mindre det falder ind under kategorien klinisk risikoaffald, der omfatter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stikkende og skærende affald • engangsmateriale indeholdende blod eller andet biologisk materiale, som vil dryppe ved sammenpresning. 	
<p>Tøj og linned, snavsetøj*</p> <p>*Se:</p> <p>NIR om håndtering af tekstiler</p> <p>NIR Generelle</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Snavsetøj håndteres så lidt som muligt. • Tøj, der er stærkt blodigt eller forurenet med fx afføring eller urin, lægges i en plastpose, inden det sendes til vaskeriet. <p>Af hensyn til vaskeripersonalets sikkerhed under den videre håndtering af vasketøjet er det afgørende, at det er frit for skarpe og spidse genstande.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beboerens/borgerens undertøj og håndklæder skiftes dagligt. • Sengelinned skiftes med fast interval og ved synlig forurening iht. lokale retningslinjer. • Tøj og linned, som er fælles for beboere/borgere på institutionen, vaskes ved minimum 80°C. • Eget tøj og linned vaskes så vidt muligt ved 80°C; tøj, som ikke tåler vask ved 80°C, vaskes ved anbefalet temperatur adskilt fra institutionens øvrige vasketøj, og vaskemaskinen skal efterfølgende gennemgå en kogevask ved 80-90 °C.

Emne	Generelle infektionshygiejniske retningslinjer	Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer ved CPO
<p>*Rengøring, fjernelse af spild</p> <p>*Se:</p> <p>NIR Rengøring</p> <p>NIR Desinfektion</p> <p>NIR Supplerende</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Værelset/boligen, inventar, kontaktpunkter og andre flader, som kan blive forurenet, rengøres regelmæssigt med almindelige rengøringsmidler. • Spild af blod, sekreter eller ekskreter optørres straks med egnet engangsmateriale, således at der ikke er synligt spild tilbage. • Brug altid handsker og vær påpasselig, hvis der er glasskår eller andre stikkende og skærende genstande i. • Er der tale om mindre mængder spild, er almindelig rengøring herefter tilstrækkelig. • Ved større mængder spild (dvs. splid, der ikke kan fjernes i en arbejdsgang) foretages desinfektion herefter med egnet desinfektionsmiddel. 	<p>Rengøringspersonalet skal anvende samme værnemidler som plejepersonalet.</p> <p>Daglig rengøring:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Værelset/boligen, inventar, kontaktpunkter, udstyr samt bad og toilet rengøres med almindelige rengøringsmidler. Der lægges særlig vægt på rengøring af toilet og kontaktpunkter. • Kontaktpunkter fx: håndtag, fjernbetjening, gangredskaber, sengehest, vandhaner, toilet-sæde, toiletskylleknop, klokkesnor og kontakter til lys og på udstyr, rengøres og desinficeres efterfølgende med egnet desinfektionsmiddel. For valg af desinfektionsmiddel, se NIR for desinfektion. • Gulv vaskes med almindelige rengøringsmidler. Der anvendes rene klude og mopper, som bortskaffes som alm. snavsetøj jf. lokale retningslinjer. Spande og andet rengøringsudstyr rengøres og desinficeres med relevant desinfektionsmetode. • Øvrige vandrette flader i boligen (senge, sengebord, stole/borde, udstyr) samt bad/toilet rengøres med almindelige rengøringsmidler.

Emne	Generelle infektionshygiejniske retningslinjer	Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer ved CPO
		<ul style="list-style-type: none"> • Tæpper og møbler af stof støvsuges med støvsuger med HEPA-filter; støvsugerpose samt filter skiftes efter leverandørens anvisning. <p>Slutrensning (flytning):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boligen, møbler, udstyr samt bad/toilet rengøres med almindelige rengøringsmidler. • Toiletbørste kasseres, toiletrulle og andre løse toiletartikler kasseres, med mindre de dispenseres fra lukkede beholdere. • Vandrette overflader og kontaktpunkter, sengebord, udstyr og hjælpemidler rengøres og desinficeres. Vedr. valg af desinfektionsmidler, se NIR for desinfektion. • Bad og toilet rengøres, overflader og kontaktpunkter desinficeres efterfølgende. Vedr. valg af desinfektionsmidler, se NIR for desinfektion. • Tæpper og møbler af stof støvsuges med støvsuger med HEPA-filter; støvsugerpose og filter skiftes efter rengøringen. • Gulv vaskes med almindelige rengøringsmidler. Der anvendes rene klude og mopper, som bortskaffes som alm. snavsetøj jf. lokale retningslinjer.

Emne	Generelle infektionshygiejniske retningslinjer	Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer ved CPO
		<p>Spande og andet rengøringsudstyr rengøres og desinficeres med relevant desinfektionsmetode.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der kan evt. anvendes rumdesinfektion, såfremt der er foretaget rengøring forinden, se NIR for desinfektion. • Dyne og hovedpude vaskes og/eller varmedesinficeres. Se NIR for håndtering af tekstiler. Aftørbare hovedpuder rengøres og desinficeres. • Madrasser og overtræk rengøres/vaskes og desinficeres. • Gardiner og badeforhæng sendes til vask. • Genstande uden værdi, fx ugeblade, aviser etc. bør destrueres.
<p>Undersøgelse og behandling uden for plejebolig*</p> <p>*Se: NIR Supplerende</p>	<p>Ikke relevant.</p>	<p>Hvis beboeren/borgeren skal til behandling eller undersøgelse på hospital, på en klinik eller hos læge, skal følgende så vidt muligt efterleves:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modtagende behandler informeres forinden. • Beboeren/borgeren skal være iført rent tøj. • Eventuelle sår skal være dækket af en ren tætsluttende forbindelse uden tegn på gennemsvining.

Emne	Generelle infektionshygiejniske retningslinjer	Supplerende infektionshygiejniske retningslinjer ved CPO
		<ul style="list-style-type: none"> • Beboeren/borgeren skal desinficere hænderne med hånddesinfektionsmiddel, inden boligen forlades. • Ved nedre luftvejsinfektion med påvist CPO skal patienten om muligt bære maske. • Ambulancepersonale samt andet personale bærer værnemidler i forbindelse med direkte kontakt (fx løft fra seng til bære), men ikke under selve transporten; der skal foretages hånddesinfektion efter kontakt og efter transporten. • Hvis beboeren/borgeren transporteres i egen kørestol, skal berøringsflader/kontaktpunkter på denne rengøres og desinficeres inden kørsel.